

eISSN
3062-0287

4
Sayı | Issue

2025
Mart | March

ORDU İLAHİYAT
ORDU DIVINITY

ORDU İLAHİYAT | ORDU DIVINITY

e-ISSN: 3062-0287

Mart | March 2025

Sayı | Issue: 4

BİLİMSEL HAKEMLİ DERGİ SCIENTIFIC REFEREED JOURNAL

Ordu İlahiyat, bilimsel hakemli bir dergidir.
Ordu Divinity is a scientific peer-reviewed journal.

Yayıncı | Publisher

Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi | Ordu University, Faculty of Divinity
Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Yerleşkesi, 52200 Ordu/Türkiye
ilahiyat@odu.edu.tr | <https://ror.org/04r0hn449> | <https://isni.org/isni/0000000403995963>

Yönetim Yeri ve Adresi | Executive Office

Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi | Ordu University, Faculty of Divinity
Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Yerleşkesi, 52200 Ordu/Türkiye

Yazışma Adresi | Correspondence Address

Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi | Ordu University, Faculty of Divinity
Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Yerleşkesi, 52200 Ordu/Türkiye
ilahiyat@odu.edu.tr | oduifd@odu.edu.tr
Tel | Contact: 0452 226 52 78, Faks | Fax: 0452 226 52 54

Kapsam | Scope

Dini Araştırmalar | Religious Studies
İslam Araştırmaları | Islamic Studies

Yayın Dili | Publication Language

Türkçe | Turkish
İngilizce | English

Derginin Eski Adı | Former Name of the Journal

Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi | The Journal of Ordu University Faculty of Theology
eISSN: 3023-4158 | Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Yerleşkesi, 52200 Ordu/Türkiye
oduifd@odu.edu.tr | <https://ror.org/04r0hn449>

Basım Tarihi | Date of Publication

Yılda İki: Mart ve Eylül
Biannually: March and September

Basım Yeri | Place of Publication

Ordu İlahiyat (Ordu Divinity)
<https://dergipark.org.tr/pub/oi>

İmtiyaz Sahibi | Concessionaire

Prof. Dr. Hamit ER
Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | hamiter@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-7020-7582>

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü | Managing Editor

Prof. Dr. Hasan TANRIVERDİ
Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | hasantanriverdi@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-8549-7746>

Editör | Editor-in-Chief

Dr. Yetkin KARAOĞLU
Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | yetkinkaraoglu@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-5036-2590>

Alan Editörleri | Subject Editors

Dr. Sedat TUNA

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | Sedattuna@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-5832-3724>

Dr. Samet KARAHÜSEYİN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | sametkarahuseyin@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-5614-9822>

Dr. Dilâ BARAN

Hitit Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Çorum/Türkiye
<https://ror.org/01x8m3269> | dilabaran@hitit.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-4112-9559>

Doç. Dr. Münir ECER

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/041jyzp61> | m.ecer@yyu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-0486-1460>

Dr. İbrahim Furkan GÜVEN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> |
ibrahimfurkanguven@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-8956-0167>

Dr. Yasir BEYATLI

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi | University,
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity,
Zonguldak/Türkiye
<https://ror.org/01dvabv26> | ybeyatli@bartin.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-9228-7720>

Editör Yardımcıları | Assistant Editors

Dr. Yasin ERDEN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | yasinerden@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-7681-229X>

Türkçe Dil Editörleri | Turkish Language Editors

Arş. Gör. | Res. Assist. Nurullah AYDIN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | nurullahaydin@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-3777-8305>

Arş. Gör. | Res. Assist. Sümeyye UÇAR

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | sumeyyeucar@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0009-0008-7312-0093>

Arş. Gör. | Res. Assist. İbrahim Taha ÖZKUR

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | ibrahimtahaozkur@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0009-0003-3572-739X>

Arş. Gör. | Res. Assist. Süheybe Rahme GENÇ

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | suheyberahmeyildirim@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-7518-4930>

İngilizce Dil Editörleri | English Language Editors

Arş. Gör. | Res. Assist. Hilal ANIK

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | hilalanik@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-3945-8580>

Arş. Gör. | Res. Assist. Mahmut Zahit ERGÜN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | mahmutzergun@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-1430-9378>

Arş. Gör. | Res. Assist. Kübranur KARABÖCEK

Amasya Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Amasya/Türkiye
<https://ror.org/00sbx0y13> | kubranur.karabocek@amasya.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-5400-6972>

Sekreteryaya | Secretariat

Arş. Gör. | Res. Assist. Berat EŞGİ

Ordu Üniversitesi | University, İlahiyat Fakültesi |
Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | beratesgi@odu.edu.tr |
<https://orcid.org/0000-0002-0475-6126>

Arş. Gör. | Res. Assist. Gökben EFE

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | gokbenefe@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0009-0004-4542-1519>

Yayın Kurulu | Editorial Board

Prof. Dr. Hamit ER

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | hamiter@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-7020-7582>

Prof. Dr. Sadık KILIÇ

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | sadikkilic@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-2915-632X>

Prof. Dr. Cenan KUVANCI

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | cenankuvanci@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1175-7071>

Prof. Dr. Kadir ÖZKÖSE

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi | University,
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Sivas/Türkiye
<https://ror.org/04f81fm77> | kozose@cumhuriyet.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-3977-3863>

Prof. Dr. Hüseyin ÇELİK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi | University,
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity,
Kahramanmaraş/Türkiye
<https://ror.org/03gn5cg19> | huseyincelik@ksu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-0400-7336>

Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN

Akdeniz Üniversitesi | University,
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Antalya/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | mehmetsahin@akdeniz.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-2548-211X>

Doç. Dr. Hızır HACIKELEŞOĞLU

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | hizirhacikelesoglu@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-7831-0090>

Dr. Feridun TEKİN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | feriduntekin@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-5435-1792>

Danışma Kurulu | Advisory Board

Prof. Dr. Ahmet YILDIRIM

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ankara/Türkiye
<https://ror.org/05ryem72> | ahmetyildirim@aybu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-7297-3325>

Prof. Dr. Nurettin GEMİCİ

İstanbul Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, İstanbul/Türkiye
<https://ror.org/03a5qrr21> | ngemici@istanbul.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-6377-8341>

Prof. Dr. Mehmet DİRİK

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/024nx4843> | mehmet.dirik@ikcu.edu.tr

Prof. Dr. Üzeyir OK

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Bolu/Türkiye
<https://ror.org/01x1kqx83> | uzeyir.ok@ibu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-8202-350X>

Prof. Dr. Ömer ÖZPINAR

Necmettin Erbakan Üniversitesi | University
Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity
Konya/Türkiye
<https://ror.org/013s3zh21> | oozpinar@erbakan.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-2915-632X>

Prof. Dr. Suat ERDEM

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi | University,
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ankara/Türkiye
<https://ror.org/05ryem72> | suaterdem@aybu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-0914-4775>

Prof. Dr. Hasan TANRIVERDİ

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | hasantanriverdi@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-8549-7746>

Prof. Dr. Mehmet Kenan ŞAHİN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | msahin@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-4184-2509>

Prof. Dr. Şevket PEKDEMİR

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | sevketpekdemir@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-7656-5348>

Dr. Orhan İYİBİLGİN

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | o.iyibilgin@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-1360-7229>

Dr. Yunus YAZICI

Ordu Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/04r0hn449> | yunusyazici@odu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-4425-5198>

Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM

Ankara Üniversitesi | Ankara University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ankara/Türkiye
<https://ror.org/01wntqw50> | enbiyayildirim@ankara.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-5435-1792>

Prof. Dr. Casim AVCI

Marmara Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, İstanbul/Türkiye
<https://ror.org/03a5qrr21> | casim.avci@marmara.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-3776-0180>

Prof. Dr. İbrahim BAZ

Şırnak Üniversitesi | University
İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye
<https://ror.org/01fcvk23> | ibrahim.baz@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-1581-7836>

Prof. Dr. Abdulcebbar KAVAK

Karabük Üniversitesi | University

İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Karabük/Türkiye

<https://ror.org/04wy7gp54> | akavak@karabuk.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-1846-5493>

<https://orcid.org/0000-0003-2378-1391>

Doç. Dr. Yusuf ŞEN

Ordu Üniversitesi | Ordu University

İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ordu/Türkiye

<https://ror.org/050ed7z50> | ysen@bayburt.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-6795-0161>

Prof. Dr. Halim GÜL

Karabük Üniversitesi | University

İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Karabük/Türkiye

<https://ror.org/04wy7gp54> | halimgul@karabuk.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-9173-5509>

Doç. Dr. Rabiye ÇETİN

Ankara Üniversitesi | University

İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ankara/Türkiye

<https://ror.org/01wntqw50> | rcetin@ankara.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-4706-0022>

Doç. Dr. Ahmet YEMENİCİ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi | University

İlahiyat Fakültesi | Faculty of Divinity, Ankara/Türkiye

<https://ror.org/05ryemn72> | ahmetyemenici@aybu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-7549-5074>

Hakem Kurulu | Referee Board

Ordu İlahiyat, en az iki dış hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır.

Ordu Divinity uses a double-blind refereeing system with at least two external referees. Referee names are kept confidential and not published.

ORDU İLAHİYAT | ORDU DIVINITY

İÇİNDEKİLER | CONTENTS

EDİTORYAL | EDITORIAL

Editörden _____ (VI-VII)

From Editor-in-Chief

Yetkin KARAOĞLU

ARAŞTIRMA MAKALELERİ | RESEARCH ARTICLES

**Kültürler Arası Etkileşim ve Ermeni Olayları Bağlamında Müslüman-Hıristiyan İlişkileri:
Çüngüş Müslümanları ve Hıristiyanları** _____ (1-22)

Muslim-Christian Relations in the Context of Intercultural Interaction and Armenian Events: Chungush

Muslims and Christians

Aykut ÖZER

Mezarlık Ziyaretlerinin Bireyler Üzerinde Psikolojik Etkileri _____ (23-50)

The Psychological Effects of Cemetery Visits on Individuals

Feim GASHİ

Literary Analysis of al-Mutanabbî's Ode: Ab'ad Na'y al-Maliha al-Bakhal _____ (51-70)

Mütenebbî'nin Eb'adu Ne'yi'l-Melîhati el-Bahalu Kasidesinin Edebi Tahlili

Adnan ARSLAN

KİTAP DEĞERLENDİRMELERİ | BOOK REVIEWS

**Medreseden Mektebe Geçiş Sürecinde Darülhilafe Medreseleri, Yazar: Hamit Er,
(İstanbul: Rağbet Yayınları, 2003, 1. Baskı, 176 Sayfa)** _____ (71-77)

Darülhilafe Madrasas in the Transition from Madrasa to Modern Schooling, Author: Hamit Er, (Istanbul:

Ragbet Publishing, 2003, 1st Edition, 176 Page)

Osman Kamil ÇORBACI

**Din Arkeolojisi ve Göbekli Tepe, Yazar: Bilal Toprak, (İstanbul: Milel Nihal Yayınları,
2020, 1. Baskı, 335 Sayfa)** _____ (78-82)

Archaeology of Religion and Göbekli Tepe, Author: Bilal Toprak, (Istanbul: Milel Nihal Publishing,

2020, 1st Edition, 335 Page)

Yersultan ALAİDAR

Değerli araştırmacılar ve okurlar,

Ordu İlahiyat'ın Mart 2025'te yayımlanan 4. sayısı, yoğun bir çalışmanın ardından birbirinden kıymetli 3 araştırma makalesi ve 2 kitap değerlendirmesi ile huzurlarınızdadır. Dergimiz, önceki sayılarında olduğu gibi yayın hayatına kalite odaklı kararlılığını devam ettirecektir. Bu sayımızla birlikte sizlerle buluşmaktan mutluluk duymaktayız.

Dergimizin Eylül 2024 sayısında yayımlanmak üzere 15 makale gönderilmiştir. Editör Kurulu ön incelemesi sonrasında 12 makale hakem değerlendirmesi sürecine girmiş ve 3 araştırma makalesi ve 2 kitap değerlendirmesi hakemlerin onayını alarak ve yayın sürecini tamamlayarak bu sayıda yayımlanmıştır. Dergimize gösterilen ve gittikçe artan ilgi ve teveccüh bizleri memnun kılmaktadır. Editör Kurulu, ön incelemeleri hakem değerlendirmesine alınacak makalelerin belirlenmesinde ve Mart 2025 sayısında yer alan makalelerin sıralamasında belirleyici olmuştur. Makaleleri ile Mart 2025 sayısını oluşturan yazarlarımıza, makalelerin ön inceleme ve yayımlanmasına kadarki aşamalarda görev alarak sayının yayıma hazır hale gelmesini mümkün kılan Editör ve Yayın Kurulu'na ve değerlendirmeleri ile makalelere katkı sunan hakemlerimize yoğun emekleri dolayısıyla müteşekkirimiz.

Bilimsel hakemli dergi yayıncılığı ulusal olduğu kadar uluslararası, dinamik olduğu kadar şeffaf ve sistematik bir ekip çalışmasını beraberinde getirmektedir. Bu vesileyle dergimizin 4. sayısına desteklerini esirgemeyen yazarlarımız, editörlerimiz, yayın kurulu üyelerimiz ve hakemlerimize kıymetli vakitleri ve katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunuyorum.

Kıymetli çalışmalarla karşınızda olan 4/2025 sayımızın İlahiyat bilimleri alanına katkı sunmasını temenni ediyorum. Dergimize gösterdiğiniz ilgi için teşekkür ediyorum. Eylül 2025 sayımızda görüşmek dileğiyle.

Dr. Yetkin KARAOĞLU

Editör

Form Editor-in-Chief

Dear scholars and readers,

The 4rd issue of Ordu Divinity, published in March 2025, is now before you with 3 valuable research articles and 2 book review after an intensive work. Our journal will continue its quality-oriented determination in its publication life with its new name and visuals as “Ordu Divinity”. We are pleased to meet you with this issue.

15 articles were submitted for publication in the March 2025 issue of our journal. After the preliminary review by the Editorial Board, 12 articles went through the peer review process and 4 research articles and 2 book review were approved by the peer reviewers and published in this issue. We are pleased to see the growing interest and support for our journal. The preliminary reviews by the Editorial Board were crucial in determining the articles to be peer-reviewed and the ranking of the articles in the March 2025 issue. I would like to thank our authors who contributed to the March 2025 issue with their articles, the Editorial Board who made it possible for the issue to be ready for publication by taking part in the stages from the preliminary review and publication of the articles, and our referees who contributed to the articles with their evaluations for their hard work.

Peer-reviewed scientific publishing involves teamwork that is international as well as national, dynamic as well as transparent and systematic. For this reason, we are motivated by the idea that an understanding that considers the tradition in the field and meets today's requirements in this respect will underline its value in the production of quality science. I would like to take this opportunity to thank our authors, editors and reviewers for their valuable time and contributions to the third issue of our journal.

I hope that our issue 4/2025 with its valuable studies will contribute to the field of theological sciences. Thank you for your interest in our journal. I hope to see you in our September 2025 issue.

Dr. Yetkin KARAOĞLU

Editor-in-Chief